

TOIMENPIDEALOITE 83/2002 vp

Terveysalan ammattikorkeakoulun käytännön opetus

Eduskunnalle

Anu Räisäsen tuore väitöskirja osoittaa, etteivät vuonna 1999 ammattikorkeakouluista valmistuneet sairaanhoitajat osanneet hoitaa potilaitaan yhtä hyvin kuin vuonna 1992 vanhamuotoisista sairaanhoitajaopistoista valmistuneet. Hoitoalan korkea-asteen opetus on opiskelijoiden mielestä liian teoreettista, eikä teoria nivoudu kunnolla tulevaan käytännön työhön.

Ammattikorkeakoulusta valmistuvat eivät kokeneet hallitsevansa mitään osa-aluetta paremmin kuin opistoasteelta valmistuvat. Suurin ero oli kuitenkin käytännön hoitotyön osaamisessa. Ammattikorkeakouluista työelämään siirtyvät hoitajat pitivät kädentaitojaan riittämättöminä, koska niitä ei ehtinyt kunnolla harjoitella opiskeluaikana. Samaa viestiä on kuulunut myös sairaaloista ja terveyskeskuksista, joista kerrotaan, etteivät uuden koulutuksen saaneet hoitajat aina osaa laittaa tiputusta, valmistella potilasta leikkaukseen tai laskea lääkeannoksia oikein.

Myös Korkeakoulujen arviointineuvosto toteasi vuonna 1998 ammattikorkeakoulujen opetuksessa runsaasti käytännön työtä haittaavia puutteita. Työelämän tarpeet olivat jääneet liikaa teorian varjoon, ja koulujen itse laatimat opetusohjelmat olivat kovin kirjavia. Opiskelijoiden taidot ja itseluottamus kärsivät, kun työn vaativuus lisääntyi, maksulliseksi muuttunutta harjoittelua vähennettiin eikä kesä- tai viikonlopputöitä ollut laman vuoksi tarjolla. Näin käytännön työn ja ihmisten kohtaamisten vähentyessä etäännyttiin myös ihmisen hoitamisesta ja kaikesta siitä, mitä

inhimillisyys ja ihmisen arvon kunnioittaminen hoitotyössä edellyttävät.

Opetusta on viime vuosina pyritty kohentamaan, ja arviointineuvoston seuranta viime vuonna osoittikin useiden ammattikorkeakoulujen lisänneen sekä käytännön opetusta ja harjoittelua että yhteistyötä työnantajien kanssa puutteiden korjaamiseksi. Myös opetussuunnitelmia on pyritty yhtenäistämään. Silti parantamisen varaa on yhä runsaasti. Ammattikorkeakoulujen välillä on suuria eroja valmistuneiden käytännön työn taidoissa. Sama taso täytyy saavuttaa kaikissa oppilaitoksissa, jotta saisimme käytännön hoitotyön ammattilaisia hyvän hoidon takaamiseksi terveydenhuollon asiakkaille. On oleellisen tärkeää, että esimerkiksi sairaanhoitajiksi valmistuvat hallitsevat kaikki keskeiset hoitotyön toiminnot riippumatta tutkinnosta tai koulutuksesta.

Ammattikorkeakouluissa opetustunteja on vähemmän kuin opistoasteella, ja henkilöstön vähyyden vuoksi kaikkea suunniteltuakaan ei aina ehditä opettaa. Sen sijaan, että opettajat opettaisivat, opiskelijat etsivät tietonsa aiempaa itsenäisemmin tekemällä esseitä, seminaaritöitä ja projekteja. Riittävästi ei ole kuitenkaan mietitty, sopiiko tällainen opetustapa käytännönläheiselle hoitoalalle. Yhteen muottiin pakotettu ammattikorkeakouluopetus voi estää eri aloille ominaisten tavoitteiden saavuttamisen. Kädentaitoja, vuorovaikutusta ja teknologiaa ei opita vain kirjallisilla tehtävillä ja teoriaopinnoilla, vaan käytännönläheistä ja käytännössä tapahtuvaa opetus-

TPA 83/2002 vp — Leena Rauhala /kd

ta on oltava riittävästi terveysalan opiskelijoiden käytännön taitojen opettamiseksi.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin terveysalan ammattikorkeakoulujen opintojen kehittämiseksi käytännön taitojen osalta.

Helsingissä 2 päivänä toukokuuta 2002

Leena Rauhala /kd